

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PARAMOS BŪSTUI ĮSIGYTI AR IŠSINUOMOTI ĮSTATYMO NR. XII-1215
8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 21 IR 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 2 punkto a papunktį ir jį išdėstyti taip:

„a) pastaruosius 5 metus iki prašymo suteikti paramą būstui įsigyti pateikimo dienos, šio prašymo pateikimo metu ir teisės į valstybės iš dalies kompensuojamą būsto kreditą ir į išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją nustatymo metu neturi būsto nuosavybės teise ir nebuvo pasinaudoję šia paramos forma ar finansine paskata pirmąjį būstą įsigijančioms jaunoms šeimoms vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigijančioms jaunoms šeimoms įstatymu;“.

2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) neturi Lietuvos Respublikos teritorijoje nuosavybės teise būsto arba nuosavybės teise turimas būstas, Nekilnojamojo turto kadastro duomenimis, yra fiziškai nusidėvėjęs daugiau kaip 60 procentų, arba nuosavybės teise turimo būsto naudingasis plotas (visų Lietuvos Respublikoje nuosavybės teise turimų būstų naudingųjų plotų suma), tenkantis (tenkanti) vienam asmeniui ar šeimos nariui, yra mažesnis (mažesnė) kaip 10 arba 14 kvadratinų metrų, jeigu šeimoje yra neįgalusis arba asmuo, sergantis sunkia lėtinės ligos, įrašytos į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą, forma.“

2. Pripažinti netekusia galios 9 straipsnio 3 dalį.

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) neturi Lietuvos Respublikos teritorijoje nuosavybės teise būsto arba nuosavybės teise turimas būstas, Nekilnojamojo turto kadastro duomenimis, yra fiziškai nusidėvėjęs daugiau kaip 60 procentų, arba nuosavybės teise turimo būsto naudingasis plotas (visų Lietuvos Respublikoje nuosavybės teise turimų būstų naudingųjų plotų suma), tenkantis (tenkanti) vienam asmeniui ar šeimos nariui, yra mažesnis (mažesnė) kaip 10 arba 14 kvadratinų metrų, jeigu šeimoje yra neįgalusis arba asmuo, sergantis sunkia lėtinės ligos, įrašytos į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą, forma;“.

4 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Nustatant asmenų ir šeimų teisę į paramą būstui įsigyti ar išsiniuomoti, skaičiuojamos asmenų ir šeimų grynosios pajamos, gautos iš bendros gautų pajamų sumos atskaičius gyventojų pajamų mokestį, valstybinio socialinio draudimo, privalomojo sveikatos draudimo įmokas ir pinigines lėšas vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentus) iš jas mokančio asmens pajamų. Asmenų ir šeimų pajamos, gautos pagal individualios veiklos vykdymo pažymą, skaičiuojamos atskaičius leidžiamus atskaitymus.“

5 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„12 straipsnis. Valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų teikimo tvarka ir šių kreditų dydžiai

1. Valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų teikimo ir subsidijų valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų daliai apmokėti teikimo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

2. Valstybės iš dalies kompensuojamus būsto kreditus pageidaujantys teikti kredito davėjai su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ar jos įgaliota institucija sudaro sutartis dėl valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų teikimo (subsidijų finansavimo) tvarkos. Sutartyse turi būti nustatyta valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito dalies (subsidijos) apmokėjimo tvarka ir reikalavimas įregistruoti hipoteką už valstybės iš dalies kompensuojamą būsto kreditą įsigyjamam būstui.

3. Subsidijos valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų daliai apmokėti teikiamos, atsižvelgiant į atitinkamų metų valstybės biudžeto asignavimus, skirtus subsidijoms valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų daliai apmokėti. Jeigu yra panaudoti visi atitinkamų metų valstybės biudžeto asignavimai, skirti subsidijoms valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų daliai apmokėti, asmenys ir šeimos, atitinkantys šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalies reikalavimus, pagal šio įstatymo 7 straipsnyje nurodyto prašymo užregistravimo savivaldybės administracijoje datą ir laiką įrašomi į Asmenų ir šeimų, laukiančių subsidijos valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito daliai apmokėti, sąrašą. Tokiu atveju subsidijos valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų daliai apmokėti teikiamos, skyrus papildomų einamųjų ar kitų metų valstybės biudžeto asignavimų.

4. Valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų suma neturi būti didesnė kaip:

- 1) 53 000 eurų arba ekvivalentas kita valiuta – asmeniui be šeimos;
- 2) 87 000 eurų arba ekvivalentas kita valiuta – dviejų ar daugiau asmenų šeimai;
- 3) 35 000 eurų arba ekvivalentas kita valiuta – nuosavybės teise turimam būstui rekonstruoti, neatsižvelgiant į asmens šeiminių padėčių.

5. Ne daugiau kaip 25 procentai valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito sumos gali būti panaudota žemės sklypui, kuriame yra būstas arba planuojama jį statyti, įsigyti.“

6 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„13 straipsnis. Subsidijų valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito daliai apmokėti teikimo sąlygos ir dydžiai

1. Subsidija valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito daliai apmokėti teikiama šių kreditų gavėjams, jeigu prašymo suteikti paramą būstui įsigyti pateikimo metu jie atitinka šio įstatymo 8 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir šio straipsnio 2 dalyje nustatytus požymius.

2. Teikiamų subsidijų valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito daliai apmokėti dydžiai:

1) 15 procentų suteikto valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito (ar šio būsto kredito likučio) sumos – jaunoms šeimoms, neauginančioms vaikų ar vaikų, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba);

2) 20 procentų suteikto valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito (ar šio būsto kredito likučio) sumos – jaunoms šeimoms, auginančioms vieną vaiką ar vieną vaiką, kuriam nustatyta nuolatinė globa (rūpyba);

3) 25 procentai suteikto valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito (ar šio būsto kredito likučio) sumos – jaunoms šeimoms, auginančioms du vaikus, kuriems (ar vienam iš jų) gali būti nustatyta nuolatinė globa (rūpyba);

4) 30 procentų suteikto valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito (ar šio būsto kredito likučio) sumos:

a) šeimoms, auginančioms tris ar daugiau vaikų, kuriems (ar vienam iš jų) gali būti nustatyta nuolatinė globa (rūpyba);

- b) neiğaliesiems arba šeimoms, kuriose yra neiğalių;
- c) asmenims iki 36 metų, kurie yra buvę likę be tėvų globos (rūpybos), ar jų šeimoms;
- d) šeimoms, kuriose motina arba tėvas, globėjas (rūpintojas) vieni augina vieną ar daugiau vaikų ir (ar) vaiką (vaikus), kuriam (kuriems) nustatyta nuolatinė globa (rūpyba).

3. Asmenims ir šeimoms suteikta subsidija valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito daliai apmokėti socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka gali būti panaudota šio kredito pradiniam įnašui padengti.

4. Jeigu valstybės iš dalies kompensuojamas būsto kreditas suteikiamas būsto statybai, asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į subsidiją valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito daliai apmokėti, ši subsidija išmokama tik užbaigus būsto statybas Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka.

5. Jeigu valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito gavėjas teisę į subsidiją valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito daliai apmokėti įgijo po to, kai gavo valstybės iš dalies kompensuojamą būsto kreditą, subsidija apskaičiuojama pagal valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito likučio sumą, buvusią tą dieną, kai valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito gavėjas kreipėsi į kredito davėją su prašymu pakeisti su kredito davėju sudarytą sutartį dėl valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito teikimo.

6. Jeigu valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito gavėjas, pasinaudojęs šio straipsnio 2 dalyje nurodyta subsidija, įgyja teisę į didesnę šio straipsnio 2 dalyje nurodytą subsidiją, jam ne eilės tvarka papildomai suteikiama šių subsidijų dydžių skirtumo subsidija (toliau – papildoma subsidija). Papildomos subsidijos suma apskaičiuojama pagal valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito likučio sumą, buvusią tą dieną, kai valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito gavėjas kreipėsi į kredito davėją su prašymu pakeisti su kredito davėju sudarytą sutartį dėl valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito teikimo. Jei būsto kredito suma viršija šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nurodytą sumą, valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito dalies ir kredito dalies, kuri viršija šią sumą, grąžinimas turi būti išdėstomas ir administruojamas atskirais kredito įmokų grafikais. Valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito gavėjas, norintis pasinaudoti papildoma subsidija, turi būti įvykđęs pagal kreditavimo sutartį, sudarytą su kredito davėju, prisiimtus skolinius įsipareigojimus iki tos dienos, kurią kreipiasi į kredito davėją su prašymu pakeisti minėtą sutartį.

7. Tuo atveju, kai valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito gavėjas, kuriam suteikta subsidija valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito daliai apmokėti, gautą valstybės iš dalies kompensuojamą būsto kreditą kredito davėjui grąžina anksčiau kaip per 5 metus arba už šį kreditą įsigytą būstą per pirmuosius 5 metus nuo kreditavimo sutarties sudarymo dienos perleidžia kito asmens nuosavybėn, sutartyje dėl valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito teikimo (subsidijų finansavimo) tvarkos nustatyta tvarka iš kredito gavėjo išieškoma valstybės suteikta subsidija ir išieškota subsidijos suma pervedama į valstybės biudžetą.

8. Šio straipsnio 7 dalies nuostatos dėl gautos subsidijos valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito daliai apmokėti grąžinimo netaikomos šiais atvejais:

- 1) nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėmis;
- 2) jeigu pasikeičia už valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kreditą įsigyto būsto savininkas dėl paveldėjimo, kai paveldi sutuoktinis, vaikai ir (ar) vaikai, kuriems nustatyta ar buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba);
- 3) šeimai nutraukus santuoką, jeigu nuosavybės teisė pereina vienam iš buvusių sutuoktinių;
- 4) šeimoms, kurios nori perleisti už valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kreditą įsigytą būstą kito asmens nuosavybėn todėl, kad jį pakeistų į didesnę būstą, kai būstas yra per mažas pagal šio įstatymo 8 straipsnio 2 punkto b papunktįje nustatytą būsto naudingąjį plotą, tenkantį vienam šeimos nariui, arba pagal šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimus, jei šeimoje yra minėtame punkte nurodyti asmenys;

5) jei už valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kreditą įsigytas būstas parduodamas priverstinio vykdymo tvarka arba fizinio asmens bankroto byloje.“

7 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 14 straipsnio 1 dalį 5 punktu:

„5) savivaldybės tarybos nustatyta tvarka asmenims ir šeimoms, per pastaruosius vienus metus netekusiems vienintelio Lietuvos Respublikos teritorijoje nuosavybės teise turėto būsto dėl gaisrų, potvynių, stiprių vėjų ar dėl kitų nuo žmogaus valios nepriklausančių aplinkybių.“

2. Papildyti 14 straipsnio 1 dalį 6 punktu:

„6) kitais Civiliniame kodekse numatytais atvejais, kai gyvenamosios patalpos perduotos savivaldybei nuosavybės teise Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatyta tvarka;“.

3. Papildyti 14 straipsnio 1 dalį 7 punktu:

„7) šio įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje numatytu atveju.“

8 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„16 straipsnis. Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, apskaita, socialinio būsto nuomos tvarka ir savivaldybės administracijos funkcijos“.

2. Pakeisti 16 straipsnio 4 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaruoto turto vertė ar pajamos, kurios, vadovaujantis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, viršija šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytus metinius pajamų ir turto dydžius:

a) daugiau kaip 35 procentų arba

b) daugiau kaip 50 procentų, jei asmuo yra be šeimos ar jei šeimoje motina arba tėvas, globėjas (rūpintojas) vienas augina vieną ar daugiau vaikų ir (arba) vaiką (vaikus), kuriam (kuriems) nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), ar jei asmuo yra neįgalusis ar jei šeimoje yra neįgaliųjų.

3. Papildyti 16 straipsnį 4¹ dalimi:

„4¹. Šio straipsnio 4 dalies 2 punkte numatytais atvejais asmenų ir šeimų buvimo Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąraše laikotarpis 3 metus nuo jų išbraukimo dienos nurodomas Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo priede;“.

4. Papildyti 16 straipsnį 4² dalimi:

„4². Vyriausybės paskelbtos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino metu, taip pat laikotarpiu po jų atšaukimo iki kitų metų birželio 1 dienos asmenys ir šeimos iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo, viršijus metinius pajamų ir turto dydžius, kaip nurodyta šio straipsnio 4 dalies 2 punkte, neišbraukiami.“

5. Pakeisti 16 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Socialinis būstas nuomojamas socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka laikantis eiliškumo, įvertinus buvimo Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąraše laikotarpį. Asmenims ir šeimoms, gyvenantiems savivaldybės išnuomotame socialiniame būste ir turintiems teisę į socialinio būsto nuomos sąlygų pagerinimą, jeigu asmuo ar šeimos narys tampa neįgaliuoju ir dėl judėjimo ar apsitarnavimo funkcijų sutrikimų jam (šeimai) turi būti nuomojamas specialiai pritaikytas socialinis būstas, toks socialinis būstas suteikiamas nesilaikant eiliškumo.“

6. Pakeisti 16 straipsnio 8 dalies pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„8. Socialinis būstas gali būti išnuomojamas ir neįrašytiems į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą asmenims bei šeimoms, jeigu šie asmenys ir šeimos Lietuvos Respublikos teritorijoje nuosavybės teise neturi kito būsto.“.

7. Pakeisti 16 straipsnio 8 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) šeimoms, kuriose motina arba tėvas, globėjas (rūpintojas) vieni augina vieną ar daugiau vaikų ir (arba) vaiką (vaikus), kuriam (kuriems) nustatyta nuolatinė globa (rūpyba);“.

8. Pakeisti 16 straipsnio 8 dalies 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10) likusiems be tėvų globos asmenims, palikusiems socialinės globos, grupinio gyvenimo ir (ar) savarankiško gyvenimo namus per pastaruosius 5 metus;“.

9. Papildyti 16 straipsnį 11 dalimi:

„11. Savivaldybės administracija asmenims ir šeimoms, įrašytiems į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą:

1) planuoja ir organizuoja socialines paslaugas Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo nustatyta tvarka, siekdama jiems padėti pagal galimybes dalyvauti darbo rinkoje, užsiimti kita veikla, kurią vykdant gaunama pajamų, ar padidinti gaunamas pajamas;

2) organizuoja pagalbą, siekiant jiems gauti būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją.“

10. Papildyti 16 straipsnį 12 dalimi:

„12. Savivaldybės administracija:

1) asmenims ir šeimoms, kuriems išnuomotas socialinis būstas, planuoja ir organizuoja socialines paslaugas, kaip nurodyta šio straipsnio 11 dalies 1 punkte;

2) ne rečiau kaip kartą per pusmetį tikrina išnuomoto socialinio būsto būklę, duomenis, susijusius su mokesčių už komunalines paslaugas mokėjimu, taip pat tikrina, ar socialinis būstas naudojamas pagal paskirtį, išskyrus atvejus, kai reikia patikrinti nedelsiant, įvykus avarijai ir (ar) gedimui, ar gavus informacijos apie socialinio būsto naudojimą ne pagal paskirtį. Laikoma, kad socialinis būstas naudojamas ne pagal paskirtį, jei jis yra subnuomojamas arba jame nuolat (ilgiau negu 90 dienų per 180 dienų laikotarpį) gyvena asmenys, nenurodyti socialinio būsto nuomos sutartyje.“

9 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją pagal šio įstatymo 10 straipsnį ar į išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją pagal šio įstatymo 8 straipsnį, būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydis nustatomas pagal bazinį būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydį, kurį nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras, vadovaudamasis Vyriausybės patvirtinta metodika, ir kuris negali būti mažesnis negu Vyriausybės nustatytas minimalus bazinis būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydis.“

10 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„20 straipsnis. Socialinio būsto nuomos sutarties sudarymas, keitimas ir nutraukimas

1. Socialinio būsto nuomos sutartis sudaroma, keičiama ir nutraukiama vadovaujantis Civiliniu kodeksu ir šiuo įstatymu. Socialinio būsto nuomos sutarties pavyzdinę formą tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.

2. Socialinio būsto nuomos sutartis gali būti keičiama ir asmeniui ar šeimai išnuomojamas kitas būstas, jeigu asmuo ar šeima įgyja teisę į kitokio naudingojo ploto socialinį būstą negu nuomojamas pagal šio įstatymo 15 straipsnyje nustatytą socialinio būsto naudingojo ploto normatyvą arba jeigu asmuo ar šeimos narys tampa neįgaliuoju ir jam (šeimai) nuomojamas neįgaliesiems specialiai nepritaikytas socialinis būstas.

3. Asmuo ar vienas iš šeimos narių dėl socialinio būsto nuomos sutarties keitimo kreipiasi į savivaldybės administraciją, pateikdamas prašymą ir dokumentus, patvirtinančius teisę į kitokio naudingojo ploto socialinį būstą, arba dokumentus, patvirtinančius teisę į neįgaliesiems specialiai pritaikytą socialinį būstą. Jeigu šioje dalyje nurodyti dokumentai yra valstybės registruose (kadastruose), žinybiniuose registruose, valstybės informacinėse sistemose ar savivaldybės administracija pagal prašymą ir (ar) duomenų teikimo sutartis juos gauna iš valstybės ir (ar) savivaldybės institucijų, įstaigų, įmonių ir organizacijų, asmenys ir šeimos jų pateikti neprivalo.

4. Socialinio būsto nuomos sutarties keitimą gali inicijuoti ir savivaldybės administracija, jeigu nustatoma, kad asmeniui ar šeimai nuomojamas socialinis būstas neatitinka šio įstatymo 15 straipsnyje nustatyto naudingojo ploto normatyvo arba nėra specialiai pritaikytas neįgaliesiems.

5. Socialinio būsto nuomos sutartis nutraukiama, jei:

1) asmuo ar šeima įsigyja būstą nuosavybės teise, išskyrus atvejus, kai įsigyto būsto naudingasis plotas, tenkantis vienam šeimos nariui, yra mažesnis už nustatytą šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punkte;

2) Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaruoto turto vertė ar pajamos, kurios, vadovaujantis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, viršija šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytus metinius pajamų ir turto dydžius:

a) daugiau kaip 35 procentų arba

b) daugiau kaip 50 procentų, jei asmuo yra be šeimos ar jei šeimoje motina arba tėvas, globėjas (rūpintojas) vienas augina vieną ar daugiau vaikų ir (arba) vaiką (vaikus), kuriam (kuriems) nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), ar jei asmuo yra neįgalusis ar jei šeimoje yra neįgaliųjų;

3) asmuo ar šeima (visi šeimos nariai) išvyksta gyventi į kitos savivaldybės teritoriją ar kitą valstybę, kuri tampa jo (jų) deklaruota gyvenamąja vieta, kaip tai apibrėžta Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatyme;

4) asmuo ar šeima pasibaigus kalendoriniams metams iki kitų metų gegužės 1 dienos arba dėl svarbių priežasčių (ligos, jei asmuo ar šeima gydomas (gydoma) stacionare, sužalojimo, nėštumo, likus 70 kalendorinių dienų iki gimdymo, gimdymo ir praėjus 56 kalendorinėms dienoms po gimdymo (komplikuoto gimdymo atveju arba gimus dviem ir daugiau vaikų – 70 kalendorinių dienų), dėl savivaldybės, kurios administracijai pateikė prašymą suteikti paramą būstui išsinuomoti, teritorijoje paskelbtos epidemijos, stichinės nelaimės arba nelaimingo atsitikimo, dėl šeimos narių ar artimųjų giminaičių mirties, priežiūros ar slaugymo, dėl sulaikymo, suėmimo, arešto, dėl Karo prievolės įstatyme nustatytų pareigų vykdymo) iki kitų metų birželio 1 dienos nepateikė turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka;

5) jei nuomininko įsiskolinimas už socialinio būsto nuomą ir (ar) mokesčius už komunalines paslaugas viršija šešių mėnesių socialinio būsto nuomos mokesčio sumą ir jis atsisako šio įstatymo 16 straipsnio 11 dalies 1 punkte nurodytų socialinių paslaugų;

6) socialinis būstas naudojamas ne pagal paskirtį;

7) kitais Civiliniame kodekse numatytais atvejais.

5¹. Vyriausybės paskelbtos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino metu, taip pat laikotarpiu po jų atšaukimo iki kitų metų birželio 1 dienos, viršijus metinius pajamų ir turto dydžius, kaip nurodyta šio straipsnio 5 dalies 2 punkte, socialinio būsto nuomos sutartis nenutraukiama.

6. Jeigu asmens ar šeimos, nuomojančio (nuomojančios) socialinį būstą, Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaruoto turto vertė ar pajamos, pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsnį įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, viršija šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytus metinius pajamų ir turto dydžius, kaip numatyta šio straipsnio 5 dalies 2 punkte, asmens ar šeimos prašymu šis būstas nuomojamas kaip savivaldybės būstas, jeigu asmuo ar šeima nuosavybės teise Lietuvos Respublikoje neturi kito būsto ir atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

1) asmeniui iki senatvės pensijos amžiaus sukakties yra likę 5 ar mažiau metų;

2) asmuo yra neįgalusis arba šeimoje yra neįgaliųjų;

3) šeima augina tris ar daugiau vaikų ir (ar) vaikų, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba).

7. Jei planuojama nutraukti socialinio būsto nuomos sutartį šio straipsnio 5 dalies 2, 4–7 punktuose numatytais atvejais, iki asmens ar šeimos išskeldinimo, jeigu asmuo ar šeima neturi nuosavybės teise kito būsto, savivaldybės administracija planuoja ir organizuoja socialines

paslaugas Socialinių paslaugų įstatymo ir kitų teisės aktų, reguliuojančių laikiną apgyvendinimą ar apgyvendinimą nakvynės namuose, nustatyta tvarka – padeda asmeniui ar šeimai susirasti kitas gyvenamąsias patalpas arba organizuoja pagalbą, asmeniui ar šeimai išsinuomojant būstą ir gaunant būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, jeigu asmuo ar šeima negali apsirūpinti būstu savarankiškai.

8. Savivaldybės būstas nuomojamas rinkos kaina, išskyrus atvejus, kai jis nuomojamas:

- 1) asmeniui, kuriam iki senatvės pensijos amžiaus sukakties yra likę 5 ar mažiau metų, ar kitam asmeniui, kuris yra be šeimos;
- 2) asmeniui, kuris yra neįgalusis, arba šeimai, kurioje yra neįgalieji;
- 3) šeimai, auginančiai tris ar daugiau vaikų ir (ar) vaikų, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba);
- 4) šeimai, kurioje motina arba tėvas, globėjas (rūpintojas) vienas augina vieną ar daugiau vaikų ir (arba) vaiką (vaikus), kuriam (kuriems) nustatyta nuolatinė globa (rūpyba);

5) šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytiems asmenims.

9. Savivaldybės taryba, vadovaudamasi Vyriausybės patvirtinta metodika, nustato savivaldybės būsto nuomos mokesčio dydį, kuris apskaičiuojamas pagal amortizacinius atskaitymus nusidėvėjimui atkurti, vietovės pataisos koeficientą, būsto naudingąjį plotą, nusidėvėjimą, aprūpinimą komunaliniais patogumais ir rinkos pataisos koeficientą.

10. Šio straipsnio 8 dalyje numatytais atvejais savivaldybės būsto nuomos mokestis negali viršyti socialinio būsto nuomos kainos daugiau nei 20 procentų. Šiais atvejais *mutatis mutandis* taikomos šio įstatymo nuostatos dėl turto ir gautų pajamų deklaravimo ir savivaldybės būstas nuomojamas tol, kol asmenų ir šeimų deklaruoto turto vertė ir pajamos neviršija šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytų pajamų ir turto dydžių, išskyrus atvejus, kai šio įstatymo nustatyta tvarka būstas turi būti nuomojamas savivaldybės būsto nuomos sąlygomis.

11. Savivaldybės būsto nuomos sutartis sudaroma, keičiama ir nutraukiama vadovaujantis Civiliniu kodeksu.“

11 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Savivaldybės taryba, vadovaudamasi Vyriausybės patvirtinta metodika, nustato socialinio būsto nuomos mokesčio dydį, kuris apskaičiuojamas pagal amortizacinius atskaitymus nusidėvėjimui atkurti, vietovės pataisos koeficientą, būsto naudingąjį plotą, nusidėvėjimą ir aprūpinimą komunaliniais patogumais.“

12 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnio 1 dalies pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„1. Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis būstas savivaldybės tarybos sprendimu parduodamas kaina, kuri nustatoma pagal rinkos vertę, apskaičiuotą Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo nustatyta tvarka, ir kuri mažinama remiantis pardavimo metu Lietuvos statistikos departamento apskaičiuotu gyvenamųjų pastatų statybos sąnaudų elementų kainų pokyčiu, palyginti su 1998 m. liepos 1 d. gyvenamųjų pastatų statybos sąnaudų elementų kainomis, ir šioje dalyje nustatyta tvarka apskaičiuota kaina papildomai mažinama 50 procentų. Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis būstas parduodamas šiais atvejais:“.

13 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 8 straipsnio 5 dalį ir šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo 8 straipsnio 5 dalis įsigalioja 2023 m. sausio 1 d. Prašymai dėl Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 9 straipsnyje nurodytos teisės nustatymo, kurie pateikti iki 2022 m. gruodžio 31 d., baigiami nagrinėti, vadovaujantis nuo 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojusiomis šio įstatymo nuostatomis.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras ir savivaldybių tarybos iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

4. Šio įstatymo 6 straipsniu keičiamas Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 13 straipsnis taikomas prašymams suteikti paramą būstui įsigyti, pateiktiems po 2021 m. gruodžio 31 d.

5. Jei asmenys ar šeimos iki 2021 m. gruodžio 31 d. gavo valstybės iš dalies kompensuojamą būsto kreditą ir subsidiją šio kredito daliai apmokėti, papildoma subsidija jiems suteikiama, vadovaujantis iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusių nuostatų nustatyta tvarka.

6. Savivaldybės būsto pardavimo procedūros, pradėtos iki 2021 m. gruodžio 31 d., baigiamos vykdyti iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusių nuostatų nustatyta tvarka.

7. Prašymai dėl Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 8 straipsnyje nurodytos teisės nustatymo, kurie pateikti iki 2021 m. gruodžio 31 d., baigiami nagrinėti, vadovaujantis nuo 2022 m. sausio 1 d. įsigaliojusiomis šio įstatymo nuostatomis.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas